

§ 206

Policy och riktlinjer för behandling av personuppgifter

KS/2018:274 1.2.1

Beslut – förslag till kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige antar förslag till policy för hantering av personuppgifter daterad 2018-04-24.

Beslut – förslag till kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen antar förslag till riktlinjer för hantering av personuppgifter daterad 2018-04-24 under förutsättning att kommunfullmäktige antar förslaget till policy för hantering av personuppgifter.

Sammanfattning av ärendet

Den 25 maj träder dataskyddsförordningen i kraft och ersätter personuppgiftslagen, som därmed upphör att gälla. I samband med detta ser kommunen över sin behandling av personuppgifter.

En nyhet är att den som behandlar personuppgifter måste kunna visa att kraven i dataskyddsförordningen uppfylls. Policy för hantering av personuppgifter är ett sätt att uppvisa regeluppfyllnad mot den nya lagen.

Beslutsunderlag

Kommunledningskontorets tjänsteskrivelse, 2018-04-24, *Förslag: Kommunfullmäktige antar förslag till policy för hantering av personuppgifter daterad 2018-04-24.*

Policy för hantering av personuppgifter 2018-04-24

Riktlinje för hantering av personuppgifter 2018-04-24

Beslutsgång

Ordförande Hans Forsberg (M) finner att det finns ett förslag till beslut, det vill säga kommunledningskontorets förslag till beslut, och att kommunstyrelsens arbetsutskott bifaller det.

Beslutet skickas till

Samtliga nämnder och PUL-ombud

Policy och riktlinje för hantering av personuppgifter

Förslag till beslut i kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige antar förslag till policy för hantering av personuppgifter daterad 2018-04-24.

Förslag till beslut i kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen antar förslag till riktlinjer för hantering av personuppgifter daterad 2018-04-24 under förutsättning att kommunfullmäktige antar förslaget till policy för hantering av personuppgifter.

Sammanfattning av ärendet

Den 25 maj träder dataskyddsförordningen i kraft och ersätter personuppgiftslagen, som därmed upphör att gälla. I samband med detta ser kommunen över sin behandling av personuppgifter.

En nyhet är att den som behandlar personuppgifter måste kunna visa att kraven i dataskyddsförordningen uppfylls. Policy för hantering av personuppgifter är ett sätt att uppvisa regeluppfyllnad mot den nya lagen.

Beslutsunderlag

Kommunledningskontorets tjänsteskrivelse, 2018-04-24

Policy för hantering av personuppgifter 2018-04-24

Riktlinje för hantering av personuppgifter 2018-04-24

Beslutet skickas till

Samtliga nämnder och pul-ombud

Beskrivning av ärendet

Varför policy och riktlinjer för hantering av personuppgifter?

Såväl förslag till policy som förslag till riktlinjer utgör tolkning av vilka åtgärder som är nödvändiga för att kraven i dataskyddsförordningen ska kunna uppfyllas.

Enskildas personuppgifter behandlas på åtskilliga sätt i kommunal verksamhet och i många fall saknas reell möjlighet för enskilda att välja bort att få sina personuppgifter behandlade av kommunen. Därför så finns det intresse av att på ett tydligt sätt visa att kommunen bland annat arbetar för att de, vars personuppgifter behandlas av kommunen, ska kunna känna sig trygga med att deras personuppgifter hanteras på ett respektfullt sätt.

Förslaget bygger på att Kungsbacka kommun antar en policy som pekar på vikten av att hänsyn tas till gällande lagstiftning redan vid planeringen av verksamheten. För att säkerställa en samsyn inom kommunen föreslås även att kommunstyrelsen får uppdraget att leda, samordna och ha uppsikt över kommunens arbete med att uppfylla kraven i dataskyddsförordningen.

Kommunstyrelsens uppgifter

Det krävs en viss likriktning av hur kommunen hanterar personuppgifter för att på ett smidigt sätt kunna visa och ha kontroll över att kraven i lagen ska uppfyllas. Därför föreslås att policyn stadgar att kommunstyrelsen får i uppdrag att samordna och ha uppsikt över kommunens arbete med att uppfylla kraven i förordningen samt att upprätta riktlinjer för att säkerställa att kommunen hanterar personuppgifter på ett lagenligt sätt.

I och med införandet av dataskyddsförordningen skärps kraven på den kontroll som varje personuppgiftsansvarig ska ha över personuppgifter som denne överlämnar åt en tredje part att behandla (ett så kallat personuppgiftsbiträdesavtal). Eftersom respektive nämnd är personuppgiftsansvarig för de personuppgifter som behandlas inom den egna förvaltningen skulle det, enligt huvudregeln, krävas att det tecknades avtal för varje sådan behandling nämnderna emellan. Att teckna och löpande upprätthålla sådana korsvisa avtal inom kommunen skulle först och främst vara på gränsen till ogenomförbart. Därutöver kan de rättsliga effekterna av sådana avtal ifrågasättas då nämnderna ingår i samma juridiska person och därmed egentligen saknar möjlighet att ingå avtal. SKL har uppmärksammat problemet och gjort tolkningen att kommuner istället på annat sätt kan klargöra vilka nämnder som är ansvariga för vilka behandlingar. SKL:s tolkning är väl grundad och bör kunna läggas till grund för hur Kungsbacka väljer att ordna med sådant ansvar mellan kommunens nämnder. I riktlinjerna har ansvarsdokumentet ifråga inte fått någon benämning annat än att det beskrivs som en förteckning över ansvar nämnder emellan. Dokumentet går emellertid under arbetsnamnet internt personuppgiftsbiträdesavtal. Detta begrepp kommer för tydlighetens skull att användas fortsättningsvis i denna tjänsteskrivelse. Kommunstyrelsen bör vara den nämnd som formellt administrerar det interna personuppgiftsbiträdesavtalet.

Det interna personuppgiftsbiträdesavtalet ska behandlas av kommunstyrelsen vid behov, dock minst en gång per år. Bedömningen är att lagens krav på detta sätt uppfylls utan att formella avtal för varje enskild behandling behöver tecknas mellan respektive nämnd.

Organisatoriska och tekniska förutsättningar

I dataskyddsförordningen framgår att det krävs att tekniska och organisatoriska åtgärder ska vidtas för att säkerställa och kunna visa att all behandling sker i enlighet med förordningen. Vad som är tänkt att utgöra tekniska och organisatoriska åtgärder är inte helt tydligt. En utgångspunkt för kommunen är dock att de kan tänkas variera utifrån vilken behandling det är fråga om, lika mycket som vilken del av organisationen som man diskuterar. För att det överhuvudtaget ska finnas möjlighet att kunna vidta tekniska och organisatoriska åtgärder måste det dock finnas förutsättningar för att detta ska kunna göras. I förslaget till policy lyfts det därför fram att det ska tas hänsyn till de tekniska och organisatoriska förutsättningarna redan vid planeringen av verksamheten.

Vidare framhålls i förslaget till policy att kommunen ska ha kontroll över verksamheternas behandling av personuppgifter och att kommunen ska vara tillmötesgående och förberedd på att hjälpa de registrerade att tillvara sina rättigheter enligt dataskyddsförordningen. Detta följer indirekt av förordningen och ger en bra struktur för kommunstyrelsen att bygga vidare på i förslaget till riktlinjer.

Riktlinjer för hantering av personuppgifter

Den absoluta huvuddelen av det som stadgas i förslaget till riktlinjerna utgörs av sådana direkta eller indirekta skyldigheter som antingen följer direkt av dataskyddsförordningen eller som utgör en förutsättning för att ett krav ska kunna uppfyllas av kommunens organisation. Varje nämnd är personuppgiftsansvarig. Här ska klargöras att detta följer av lag och att nämnderna således hade varit personuppgiftsansvariga oavsett utformning i kommunens reglemente

Central organisation

Kommunen har ett gemensamt dataskyddsombud. Dataskyddsombudet ska bland annat identifiera generella svårigheter hos förvaltningarna och föreslå behövliga åtgärder, exempelvis gemensamma utbildningar eller andra informationsinsatser. Eftersom nämnderna utgör myndigheter måste varje nämnd utnämna ett dataskyddsombud.

Dataskyddsombudet ska rapportera direkt till förvaltningsledningen.

Förvaltningarna rekommenderas i sin tur att utse dataskyddskontakter exempelvis före detta pul-ombud då förvaltningarna löpande måste arbeta med dataskyddsförordningen.

Digitala tjänster, produkter och applikationer som medför behandling av personuppgifter

En förutsättning för att uppfylla kraven som ställs på personuppgiftsansvariga är att det finns en mekanism som fångar upp sådana ageranden eller inköp som kan komma att leda till

behandling av personuppgifter. En sådan mekanism eller rutin bör lämpligtvis vävas samman med inköpsrutiner i stort så att dataskyddsfrågorna kommer in som en naturlig del i kommunens upphandlingsprocesser.

Incidentrapportering

Personuppgiftsincidenter ska enligt dataskyddsförordningen rapporteras till tillsynsmyndigheten inom 72 timmar. Vad som exakt utgör en sådan personuppgiftsincident som ska rapporteras till tillsynsmyndigheten är i skrivandes stund ännu inte helt tydligt. När det gäller incidentrapportering är det, särskilt mot bakgrund av den korta tidsfristen, av stor vikt att det finns rutiner för hur alla ska handla och vem som ska kontaktas etcetera. Dessa rutiner ska vara på plats 25 maj 2018.

Förteckning

Redan av den nu gällande lagstiftningen följer att kommunen ska föra en registerförteckning över vilka personuppgifter som behandlas. I dataskyddsförordningen har kraven på vad som ska ingå i registret emellertid skärpts. Registret ska föras löpande och utgör således en ögonblicksbild av varje förvaltnings personuppgiftsbehandlingar.

Personuppgiftsbiträdesavtal och gemensamt personuppgiftsansvar

Enligt dataskyddsförordningens ska personuppgiftsansvariga som antingen uppdrar åt en annan aktör att behandla personuppgifter för dennes räkning eller om det av någon anledning föreligger ett gemensamt personuppgiftsansvar fastställa ansvar och skyldigheter i ett avtal.

Registrerades rättigheter

Ett av huvudsyftena med dataskyddsförordningen är att förtydliga de registrerades rättigheter.

Information till de registrerade samt tillgång rättelse, radering och begränsning

Den personuppgiftsansvarige ska vidta lämpliga åtgärder för att tillhandahålla information till registrerade om till exempel vad ändamålet med behandlingen är. Vidare ska den personuppgiftsansvarige ge tydliga anvisningar om vad den registrerade ska göra för att kunna utöva sina rättigheter. Förvaltningarna ska inte bara kunna hantera begäranden från registrerade om att få tillgång till sina personuppgifter utan även att få sina uppgifter rättade samt i förekommande fall raderade eller begränsade.

Uppföljning av policy och riktlinjer

Såväl policy som riktlinjer för hantering av personuppgifter kan komma att vara i behov av kontinuerlig uppdatering, särskilt under de första åren.

Det ska här framhållas att dataskyddsförordningen i vissa delar är svårtydd och att många frågor om hur lagen ska tillämpas lämnas obesvarade fram tills att det bildats en praxis på området genom exempelvis domstolsavgöranden. De organ som kan hjälpa till med tolkningar av vissa specifika frågor har varit lite sega i starten vilket har gjort att det ofta har varit, och

fortfarande är svårt att ge helt entydiga svar om hur lagen ska tillämpas i konkreta fall. Därför råder fortfarande en osäkerhet kring hur vissa regler ska tillämpas och att man helt enkelt får invänta utvecklingen i praxis.

Policy för hantering av personuppgifter

1 Inledning och syfte

Syftet med Kungsbacka kommuns policy för hantering av personuppgifter är att säkerställa att:

- de som vänder sig till Kungsbacka kommun ska kunna känna sig trygga med att deras personuppgifter hanteras på ett respektfullt sätt,
- kommunen inte hanterar personuppgifter i onödan och
- att de personuppgifter som kommunen hanterar inte riskerar att hamna i orätta händer

Policyn omfattar samtliga nämnder i Kungsbacka kommun och utgör ett komplement till gällande lagstiftning som reglerar behandling av personuppgifter.

2 Kommunstyrelsens uppgift

Av det nämndgemensamma reglementet framgår att varje nämnd är personuppgiftsansvarig enligt dataskyddsförordningen för de personuppgifter som behandlas i nämndens verksamhet.

Kommunstyrelsen ska leda, samordna och ha uppsikt över kommunens arbete med att uppfylla kraven i Allmänna dataskyddsförordningen EU 2016/679 och de nationella dataskyddsbestämmelserna.

Kommunstyrelsen ska utfärda riktlinjer för att säkerställa att kommunen hanterar personuppgifter på ett lagenligt sätt.

Kommunstyrelsen har till uppgift att tydligt definiera ansvaret kommunstyrelsen och de övriga nämnderna emellan avseende de personuppgifter som behandlas för en annan nämnds vägnar,

alternativt då ett gemensamt personuppgiftsansvar föreligger.

Kommunstyrelsen ska säkerhetsställa att det ges såväl organisatoriska som tekniska förutsättningar att uppfylla de krav som gäller enligt gällande lagstiftning.

3 Kontroll över personuppgiftsbehandlingar

Kungsbacka kommun ska ha kontroll över verksamhetens behandling av personuppgifter.

4 Registrerades rättigheter

Kungsbacka kommun ska vara tillmötesgående och förberedd på att hjälpa de registrerade att tillvarata sina rättigheter enligt dataskyddsförordningen.

Beslutad av: Kommunfullmäktige 2018-xx-xx §

Ansvarig förvaltning: Kommunstyrelsens förvaltning

Kontakt: Kungsbacka direkt 0300-83 40 00, info@kungsbacka.se

Kungsbacka kommun, 434 81 Kungsbacka
www.kungsbacka.se

Riktlinjer för hantering av personuppgifter

1 Inledning och syfte

Kungsbacka kommuns riktlinjer för hantering av personuppgifter är ett komplement till kommunens policy för hantering av personuppgifter. Riktlinjerna gäller för kommunens samtliga nämnder, bolag och stiftelser.

Policyn och riktlinjernas syfte är dels att säkerställa att kommunen hanterar personuppgifter på ett lagenligt sätt men också att visa för allmänhet och anställda att de kan känna sig trygga med att deras personuppgifter hanteras på respektfullt sätt och att inga personuppgifter hanteras i onödan eller riskerar att hamna i orätta händer.

2 Nämndernas ansvar

Av det nämndgemenensamma reglementet framgår att varje nämnd är personuppgiftsansvarig enligt dataskyddsförordningen för de personuppgifter som behandlas i nämndens verksamhet.

Varje nämnd ansvarar för att kraven som ställs på personuppgiftsansvariga i dataskyddsförordningen uppfylls.

Varje nämnd ska utnämna ett dataskyddsbud.

Nämndens förvaltning rekommenderas att utse dataskyddskontakter som arbetar löpande med dataskyddsförordningen.

3 Central organisation

Kommunstyrelsens förvaltning leder, samordnar och har uppsikt över kommunens arbete med att uppfylla kraven i Allmänna dataskyddsförordningen

EU 2016/679 och de nationella dataskyddsbestämmelserna. Kommunens dataskyddsbud är placerat centralt på kommunstyrelsens förvaltning.

4 Dataskyddsbudets roll

Dataskyddsbudet ska involveras och rådfrågas på ett så tidigt stadium som möjligt när behandling av personuppgifter kan komma ifråga.

Dataskyddsbudets uppgift är att informera och ge råd till den personuppgiftsansvariga organisationen kring vilka skyldigheter som gäller enligt dataskyddsförordningen. Ombudet bevakar också att reglerna följs och fungerar som kontaktperson för tillsynsmyndigheter.

5 Digitala tjänster, produkter och applikationer som medför behandling av personuppgifter

För varje tjänst, produkt och applikation som används eller som det finns planer på att använda ska särskilt beaktas om avtalsförhållandet eller användandet av produkten eller applikationen kan komma att medföra behandling av personuppgifter. För det fall personuppgifter kommer att behandlas ska, med hänsyn till den tekniska utvecklingen, säkerställas att det finns tekniska förutsättningar för såväl förvaltningen som för dess personuppgiftsbiträde att kunna fullgöra sina skyldigheter avseende dataskydd.

6 Inköp och upphandling

Vid inköp och upphandlingar av produkter och tjänster som kan komma att leda till behandling av personuppgifter ska krav ställas på att alla lösningar lever upp till kraven i dataskyddsförordningen och annan lagstiftning inom dataskyddsområdet.

7 Konsekvensbedömning avseende dataskydd

Om en ny typ av behandling kan komma att leda till att registrerades rättigheter och friheter riskeras ska en bedömning av den planerade behandlingens konsekvenser utföras.

8 Incidentrapportering

Varje förvaltning ska kunna upptäcka, hantera och rapportera personuppgiftsincidenter som sker inom den egna verksamheten. Kommunen har en rutin där det framgår hur en personuppgiftsincident ska hanteras internt för att rapporteringen till tillsynsmyndigheten ska kunna göras inom 72 timmar från upptäckt.

Personuppgiftsincidenter ska omedelbart rapporteras både till kommunstyrelsens förvaltning och till tillsynsmyndigheten. Om rapporteringen till tillsynsmyndigheten görs efter det att 72 timmar förflutit från det att personuppgiftsincidenten upptäcktes ska förseningen motiveras. Rapportering till tillsynsmyndigheten behöver emellertid inte göras om det är osannolikt att incidenten kan komma att medföra en risk för de registrerades rättigheter och rättigheter.

9 Register över personuppgiftsbehandlingar

Varje nämnd, bolag och stiftelse ska löpande föra ett register över vilka personuppgifter som behandlas i den egna verksamheten. Registret ska föras utifrån instruktioner från kommunstyrelsens förvaltning.

10 Personuppgiftsbiträdesavtal

Varje nämnd ska teckna personuppgiftsbiträdesavtal (PUB-avtal) när denne uppdrar åt ett externt personuppgiftsbiträde att behandla uppgifter för de IT-lösningar som de är ensamma användare av.

Kommunstyrelsen tecknar personuppgiftsbiträdesavtal (PUB-avtal) för alla kommungemensamma IT-lösningar och för de IT-lösningar som används för mer än en nämnds förvaltningar.

11 Avtal vid gemensamt personuppgiftsansvar

För de fall där det föreligger ett gemensamt personuppgiftsansvar med en extern personuppgiftsansvarig part (exempelvis extern utförare av vår kärnverksamhet), ska nämnden tillse att det tecknas ett avtal där de personuppgiftsansvarigas respektive ansvar för att fullgöra skyldigheterna enligt dataskyddsförordningen och andra nationella dataskyddsbestämmelser fastställs.

Förvaltningarna ska föra en förteckning över aktuella avtal som styr upp gemensamma personuppgiftsansvar.

12 Personuppgiftsbiträdesavtal och gemensamt personuppgiftsansvar mellan kommunens nämnder

Kommunstyrelsens förvaltning ska administrera en förteckning över ansvarsfördelningen och de särskilda säkerhetsinstruktioner mellan Kungsbacka kommuns nämnder (inkl. kommunstyrelsen) avseende de personuppgifter som behandlas för en annan nämnds vägnar, alternativt då ett gemensamt personuppgiftsansvar föreligger två eller flera nämnder emellan.

Förteckningen ska uppdateras löpande men ska som minst godkännas årligen av kommunstyrelsen.

13 Information till de registrerade

Varje förvaltning ska ha rutiner för hur information ska tillhandahållas till de registrerade.

14 Tillgång, rättelse, radering och begränsning

Kommunen har rutiner för hantering av begäranden från registrerade om att utöva sina rättigheter att

- Få tillgång till information om dennes personuppgifter.
- Rätta eller komplettera sina uppgifter.
- Radera sina uppgifter
- Begränsa sina uppgifter
- Utnyttja möjligheten till dataportabilitet om sådan möjlighet finns.

Beslutad av: Kommunstyrelsen 2018-xx-xx §

Ansvarig förvaltning: Kommunstyrelsens förvaltning

Kontakt: Kungsbacka direkt 0300-83 40 00, info@kungsbacka.se

Kungsbacka kommun, 434 81 Kungsbacka
www.kungsbacka.se